

Miljösamverkan
Sverige

6. Rättssäkerhet

Innehåll

Hänvisning till fördjupning	2
Grundläggande bestämmelser om rättssäkerhet	2
Ställningstaganden från JO.....	2
Diskussionsfrågor, att diskutera med till exempel en kollega	2
Exempel att ta reda på, på din arbetsplats.....	3
Övningsuppgift	3

Hänvisning till fördjupning

Grundläggande bestämmelser om rättssäkerhet

[Regeringsformen](#); särskilt: 1 kap. 1, 2 och 9 §§, 2 kap. 1, 2, 12 och 13 §§.

[Förvaltningslagen](#); särskilt: 5-8 och 16-18 §§ samt specialmotiveringarna till dessa bestämmelser i [En modern och rättssäker förvaltning – ny förvaltningslag, Prop. 2016/17:180 \(riksdagen.se\)](#) sid 289-293 och 301-304.

[Myndighetsförordningen](#) (myndigheter under regeringen); särskilt: 3 och 4 §§.

[Kommunallagen](#) (kommunala tjänstepersoner); särskilt: 6 kap. 7 § med specialmotiveringar i [En ny kommunallag Proposition 2016/17:171 - Riksdagen](#) sid 363.

[Lag om den europeiska konventionen angående skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna](#); särskilt: Artiklarna 6, 9 och 14.

[Offentlighets- och sekretesslag](#); särskilt: 4 och 8 kap. med specialmotiveringar i proposition 2008/09:150 [Offentlighets- och sekretesslag \(regeringen.se\)](#) på sidorna 365 och 367.

[Tryckfrihetsförordningen](#); särskilt: 1 kap. 1 § och 2 kap 15-18 §§.

[Yttrandefrihetsgrundlagen](#); särskilt: 1 kap 10 § samt [Regeringens proposition 2017/18:49](#) Ändrade mediegrundlagar författningskommentar sid 251.

Ställningstaganden från JO

Bland Justitieombudsmannens ställningstaganden finns ett antal exempel som kan vara relevanta när det gäller det som tagits upp i denna föreläsning:

En tjänsteperson hos en tillsynsmyndighet informerade företaget i fråga om att en tidning hade begärt ut handlingar om företaget. Tjänstepersonen frågade även om företaget ville ha de handlingar som tidningen hade begärt ut och skickade därefter handlingarna till företaget. JO ansåg att handlingen var olämpligt av olika skäl. [Dnr 1200-2017 \(www.jo.se\)](#).

Anställda vid ett av Statens institutionsstyrelses LVM-hem har i strid med bestämmelserna i offentlighets- och sekretesslagen delat sekretesskyddade uppgifter med varandra. Dnr [6547-2017 \(www.jo.se\)](#).

Riksarkivet dröjde drygt nio veckor med att lämna ut en kopia av en allmän handling. Även uttalanden om en myndighets skyldighet att inrätta sin organisation så att tryckfrihetsförordningens skyndsamhetskrav kan efterlevas. Dnr [7896-2019, \(www.jo.se\)](#).

Diskussionsfrågor, att diskutera med till exempel en kollega

1. Hur hanterar man en situation där man i ett tillsynsärende misstänker att man kan vara jävig?
2. Finns det situationer där det är svårt att följa principen om allas likhet inför lagen inom ramen för tillsynen? Hur kan man tänka och agera så att man behandlar både påstridiga och mer fogliga personer korrekt?
3. I vilka sammanhang finns det risk för att du skulle röja sekretessbelagda uppgifter? Vad bör man tänka på för att förhindra detta?

Exempel att ta reda på, på din arbetsplats

1. Vilka rutiner har myndigheten för att säkerställa att tillsynen är konkurrensneutral så att verksamheter kan verka under lika krav oavsett var i landet de bedriver verksamhet?
2. Vilka rutiner har myndigheten när det gäller att följa jävsbestämmelserna i förvaltningslagen?
3. Finns det någon systematisk uppföljning inom myndigheten för att säkerställa att tillsynsbeslut har stöd i lag och att de fattas korrekt med information om hur de kan överklagas?
4. Vilka rutiner finns inom myndigheten för att ta ställning till om en handling som begärs ut ska omfattas av sekretess?

Övningsuppgift

Ge ett exempel på hur de som tillsynas ska skyddas från övergrepp från myndigheter och hur deras friheter därmed ska säkras.

Exempel på svar finns i separat dokument som du hittar sist bland utbildningens olika avsnitt.